

Menneskets Livsformødenheder hører ikke alene Føde og Klæder — det er navnlig det, der er Tale om ved det Lovforslag, vi behandlede i Gaar, og det, vi behandler i Dag, skønt jeg indrømmer, at de Penge, der er opførte paa Loven her, ikke strækker ret vidt, hvis man skal forsyne de mindre bemidlede med Klæder, det vil blive en meget sparsom Beklædningshjælp, der kan ydes for disse Pengemidler —, men ogsaa Tag over Hovedet, Arbejderne skal ogsaa have Hus og Hjem. Hvorledes Boligspørgsmaalet skal løses, er det i allerhøjeste Grad nødvendigt snarligt at tage op til grundig Overvejelse, thi til Arbejdets Iværksættelse, ikke mindst naar der er Tale om Byggeri, kræves Penge, ja, mange Penge. Ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget forleden oplyste den højtæredede Finansminister, at Staten i Løbet af de sidste to Aar havde optaget indenlandske Laan til et Beløb af henimod $\frac{2}{3}$ Milliard. Følgen heraf er imidlertid blevet, at Kommunerne, naar de nu skal laane, faar Afslag, hvorhen de end vender sig. Arbejder, som er iværksatte, maa standses, de Boliger, som er under Opførelse, kan ikke en Gang gøres færdige, selv det mest nødvendige Boligbyggeri kan ikke etableres, fordi Kommunerne ikke kan skaffe sig Penge. Bankerne stiller sig nu afvisende.

Man hørte forleden Dag paa et Møde en af Bankernes ledende Mænd udtale, at nu vilde Bankerne gribe regulerende ind, og at kun Foretagender, som forekom dem solide og gode, kunde vente at blive finansieret. Jeg beklager, at Bankernes Forsigtighed er kommet saa sent, jeg havde gerne set, om den Forsigtighed var kommet paa det Tidspunkt, da Bankerne med Millioner støttede Børsspekulationen og andre Spekulationer herhjemme, da havde Tidspunktet været inde for Bankerne til at gribe regulerende ind og sige: Vi understøtter ikke andre Bestræbelser end dem, der er sunde og gode, Bestræbelser, der tager Sigte paa at fremme Erhvervslivet. Men den Gang mærkede man ikke noget til Bankernes Forsigtighed, da var der Penge nok til alskens Spekulation, hvorved ogsaa Varefordyrelsen blev i høj Grad fremmet, men nu, da det drejer sig om at faa Arbejder sat i Gang, som er af den allerstørste Betydning baade for Kommunerne og for Samfundet i sin Helhed, Arbejder for at skaffe Boliger og anlægge nye Jernbaner, der for manges Vedkommende vil have den største Betydning med Hensyn til Ophjælpning af det Opland,

som disse Baner skal betjene, nu, da der er Tale om Arbejder, som har den allerstørste Betydning baade for at imødegaa Arbejdsløsheden og spare Penge til Understøttelser, lægges der de største Hindringer i Vejen fra Pengeinstitutternes Side, og det maa jeg i høj Grad beklage.

Jeg vil paa det alvorligste henstille til Regeringen, at den snarest muligt søger etableret et Samarbejde mellem Staten og Kommunerne for at fremskaffe Pengemidler til Iværksættelse af de nødvendige Arbejder. Hvis det ikke sker, frygter jeg, at vi staaar overfor en Katastrofe i den kommende Vinter; en Katastrofe, der vil komme over os i Form af en Arbejdsløshed, som vi ikke tidligere har haft, og hvis det skulde ske, maa jeg erkende, at de Beregninger, som er lagte til Grund for dette Lovforslag, og det, vi behandlede i Gaar, ikke har Spor med Virkeligheden at gøre. Hvis vi i den kommende Vinter kommer til at staa overfor en meget omfattende Arbejdsløshed, er der fornuftigvis ikke ret mange, som vil mene, at de to Lovforslag, vi nu behandler, skulde være et Universalmiddel, der kunde hjælpe os over Vanskelighederne. Nej, saa vil der blive stillet anderledes Krav til de offentlige Midler. Som sagt, jeg vil haabe, at en saadan Samvirken mellem Stat og Kommune til Iværksættelse af Arbejder maa blive etableret; det kan dog ikke være rigtigt, at det skal være Bankerne, som bestemmer, om der skal bygges noget eller i det hele udføres Arbejder, medens Rigsdagen, Regeringen, Staten og Kommunerne er satte ganske ud af Spillet og overladte til Pengeinstitutternes Forgødtbefindende. Jeg vil dog mene, at hvis der hos Regeringen og Kommunalbestyrelsen er Villie til et saadant Samarbejde, maa der ogsaa findes Veje til at skaffe Penge til Iværksættelse af det nødvendige Arbejde, og det er det, jeg indstændig vil henstille til Regeringen, at en saadan Samvirken mellem Staten og Kommunerne etableres. Jeg ved, at der fra Kommunalbestyrelserne, i alt Fald fra Købstadkommunernes Side, ret snart kan ventes rettet en indtrængende Anmodning til Statsmyndighederne om, at man i Fællesskab søger gjort Udvej til at fremskaffe Pengemidler til Iværksættelse af nødvendige offentlige Arbejder. Jeg vil her til gerne føje, at jeg haaber, at man ogsaa i det private Erhvervsliv vil bestrebe sig for at faa det mest mulige Arbejde iværksat for derigennem at kunne holde de flest mulige Arbejdere i Beskæftigelse